

Fitxa 5: PERLLONGAR L'ÚS PER A REDUIR RESIDUS

AL PRINCIPI, DÉU VA CREAR EL CEL I LA TERRA (Gen 1).

Així va narra el Gènesi la creació de tot allò que existeix: Déu digué: Que hi hagi ...i va existir. I va veure Déu que era bo. I va dir Déu: Facem l'home a imatge i semblança; que ells dominin els peixos de la mar, les aus del cel, els animals domèstics i tots els rèptils. I va crear Déu a l'home a la seva imatge; a imatge de Déu el va crear, home i la dona va crear. I els va beneir Déu i els va dir Déu: Sigueu fecunds, multipliqueu-vos, ompliu la terra i domineu-la; tingueu sotmesos els peixos de la mar, les aus del cel i totes les bestioles que repten sobre la terra. Mireu, us dono totes les herbes que engendren llavor sobre la faç de la terra; i tots els arbres fruiters que engendren llavor us serviran d'aliment. I va veure Déu tot el que havia fet, i era molt bo.

Però alguna cosa va fallar en la intel·ligència humana, que va entendre malament aquest desig del Creador doncs el dominar i el sotmetre, es viu des de la prepotència que aniquila tot el que no sigui jo.

Així hem substituït l'ús pel consum. L'ús, té a veure amb la necessitat. El consum en canvi, té a veure amb l'abús, la acaparament, la destrucció. I en aquest consumir, estem arribant a una situació insostenible. No només perquè les futures generacions humanes no podran usar com nosaltres, sinó perquè ja en la generació actual no tothom pot fer ús del que necessiten i els correspon.

OBJECTIU 12 DEL DESENVOLUPAMENT

L'ONU el 2015 va aprovar la "Agenda 2030" amb 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Els ODS són una crida universal a adoptar mesures per posar fi a la pobresa, protegir el planeta i garantir que totes les persones gaudeixin de pau i prosperitat.

Objectiu 12: Garantir modalitats de consum i producció sostenibles. Es tracta de fer més i millors coses utilitzant menys recursos, evitant així la degradació, la contaminació i aconseguint al mateix temps una millor qualitat de vida. Per això cal involucrar els consumidors mitjançant la sensibilització i l'educació sobre el consum i les formes de vida sostenibles. Reduir la generació de deixalles mitjançant activitats de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.

Vivim en una cultura d'usar i llençar; una societat consumista que no té en compte que els recursos són limitats, que hi ha matèries primeres no renovables i que genera tal quantitat de residus que ja avui, això és un greu problema. "La Terra, casa nostra, sembla convertir-se cada vegada més en un immens dipòsit de porqueria"(LS. 21). No obstant això, es va generant una certa sensibilitat i prenent algunes mesures per prevenir un futur insostenible.

Es va avançant en la pràctica de la separació d'escombraries, el reciclatge i la utilització de productes reciclats. Utilitzar productes reciclats disminueix la contaminació en general i el consum d'energia. S'utilitzen menys combustibles fòssils, es genera menys CO2 i es contribueix a reduir l'efecte hivernacle. La pràctica del reciclatge, implica la recuperació de matèria de rebuig. El reciclatge a més, genera l'aparició d'empreses destinades a aquest fi amb la creació de llocs de feina que això implica.

ÉS HORA DE PLANTEJAR-NOS COM A CONSUMIDORS LA PRÀCTICA DE REDUIR I REUTILITZAR.

El consum no sempre produeix la satisfacció desitjada ni contribueix al benestar. Moltes vegades respon a necessitats fictícies, portant a un consum compulsiu. L'acte de consumir no és un acte neutre ni sense importància. Té les seves conseqüències econòmiques i també socials i mediambientals. "Aquests problemes estan íntimament lligats a la cultura del descart, que afecta tant els éssers humans exclosos com a les coses que ràpidament es converteixen en escombraries "(LS. 22)

Allargar la vida útil de les coses és la millor manera de reduir els residus que s'amunteguen a les nostres cases, carrers, abocadors, etc. El mar s'ha convertit en un abocador gegant. Quan un material ha acabat la seva vida útil pot reciclar-se, però també cal que la vida útil de les coses sigui el més llarga possible. "Reduir el consum en qualsevol camp de la vida és el principi

fonamental per tenir cura de la Creació i es pot aplicar en qualsevol de les fases de la producció dels objectes, de la seva distribució i del seu consum. Qualsevol estalvi no només ens convé des del punt de vista econòmic sinó també des del punt de vista ambiental. Lògicament, caldrà conjugar l'estalvi de portar una manera de vida senzilla que satisfaci les necessitats bàsiques" (Guia de Bones Pràctiques per a la Cura de la Creació en els Col·legis Franciscans).

En aquest camp, com en molts altres, a més de contribuir al fet que les administracions públiques realitzin la seva tasca específica, la ciutadania té el seu poder i la seva responsabilitat. Som les persones que consumim. Els residus en els que tot ciutadà pot incidir directament, són els residus domiciliaris: deixalles de menjar, envasos, plàstic, teles, roba, mobles, paper i cartró, vidre, metalls, bateries, joguines, entre d'altres.

ALGUNES COSES QUE ES PODEN POSAR EN PRÀCTICA

- Tenim cura que el que comprem estigui fet amb matèries primeres renovables
- Evitem productes de "usar i llençar"
- Preferim ampolles de vidre a les de plàstic
- Triem productes a granel o amb el mínim d'envasos o embalatges
- És millor comprar productes de bona qualitat, que duren més i es puguin reparar
- Reutilitzem qualsevol producte tantes vegades com es pugui
- Alerta amb les novetats (moda, tecnologia). Hem de comprar allò necessari.
- No emmagatzemem sense necessitat aliments, material de neteja, roba, etc.
- Elaborem productes de neteja casolans
- Comprem a Comerç Just i Botigues de Segona Mà
- Comprem productes de proximitat i de temporada
- Separem els residus i utilitzem els contenidors adequats

- El Papa a LS. insisteix en l'educació per l'austeritat i el consum responsable

Tot això no només suposa un estalvi econòmic per a qui el practica, sinó que és un gest de solidaritat amb la resta d'éssers humans, presents i futurs i amb la Germana Mare Terra, i un gest de lloança i reconeixement al Creador.

NECESSITATS D'UNA NOVA EDUCACIÓ

Es requereix una educació de les generacions joves i una reeducació dels adults, per a aquests nous hàbits en la vida diària. "Molts saben que el progrés actual i la simple sumatòria d'objectes o plaers no són suficients per donar-li sentit i goig al cor humà, però no se senten capaços de renunciar a allò que el mercat els ofereix. Per això estem davant un desafiament educatiu "(LS. 209).

"Ens costa reconèixer que el funcionament dels ecosistemes naturals és exemplar: les plantes sintetitzen nutrients que alimenten

als herbívors; aquests al seu torn alimenten als éssers carnívors, que proporcionen importants quantitats de residus orgànics, els quals donen lloc a una nova generació de vegetals. En canvi, el sistema industrial, a la fi del cycle de producció i de consum, no ha desenvolupat la capacitat d'absorbir i reutilitzar residus i deixalles. Encara no s'ha aconseguit adoptar un model circular de producció que asseguri recursos per a tots i per a les generacions futures, i que suposa limitar al màxim l'ús dels recursos no renovables, moderar el consum, maximitzar l'eficiència de l'aprofitament, reutilitzar i reciclar. Abordar aquesta qüestió seria una manera de contrarestar la cultura del descart, que acaba afectant tot el Planeta, però observem que els avanços en aquest sentit són encara molt escassos "(LS. 22).

"El fet de reutilitzar alguna cosa en lloc de rebutjar-la ràpidament, a partir de profundes motivacions, és un acte d'amor que expressa la nostra pròpia dignitat "(LS. 211).

ENS PREGUNTEM:

1. En la teva relació amb les coses, ets amo que les consumeix i degrada, o germà que les fa servir i respecta?
2. A nivell personal, a què estàs disposat per simplificar la teva vida i la del teu entorn més proper?
3. Podem avui incloure la naturalesa en la llista de les víctimes del pecat humà?
4. Té alguna cosa que aportar l'espiritualitat cristiana franciscana a aquesta invitació a consumir menys i així generar menys residus?

i no oblidis...

